

ZÁKON

č. 192/2023 Z. z.

o registri trestov

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I*

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) získava, zhromažďuje, spracúva¹⁾ a zabezpečuje výmenu informácií vrátane citlivých informácií, uchovávanie a uschovávanie dokumentácie a poskytovanie informácií o

- a) osobách, ktoré boli právoplatne odsúdené súdmi v trestnom konaní,
- b) osobách, pri ktorých bolo právoplatne podmienené zastavené trestné stíhanie súdom alebo prokurátorom,
- c) osobách, pri ktorých bol v trestnom konaní schválený zmier a zastavené trestné stíhanie súdom alebo prokurátorom,
- d) nadväzujúcich rozhodnutiach alebo opatreniach, ktoré súvisia s rozhodnutiami podľa písmen a) a b),
- e) iných skutočnostiach významných pre trestné konanie, ak to ustanovuje zákon,
- f) odsúdeniach a ostatných súvisiacich rozhodnutiach vydaných súdmi iných členských štátov Európskej únie a súdmi iných štátov, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.²⁾

(2) Dokumentáciu a informácie podľa odseku 1 vedie generálna prokuratúra v registri trestov.

(3) Informácie z registra trestov podľa odseku 1 sa poskytujú na účely

- a) trestného konania,
- b) civilného procesu, správneho súdneho procesu alebo správneho konania,
- c) obrany a bezpečnosti štátu,
- d) osvedčovania bezúhonnosti a spoľahlivosti osoby.

(4) Informácie z registra trestov sa poskytujú

- a) osobám, ktorých sa týkajú, ak tento zákon neustanovuje inak,
- b) oprávneným orgánom uvedeným v § 13, § 21 a § 30,

* Články II až VII neuverejňujeme – pozn. redakcie.

- c) súdom a justičným orgánom iných štátov spôsobom a v rozsahu ustanovenom medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,²⁾
- d) ústredným orgánom iných členských štátov Európskej únie pre výmenu informácií o odsúdeniach a ostatných súvisiacich rozhodnutiach podľa osobitného predpisu³⁾ a podľa tohto zákona.

(5) Generálna prokuratúra vedie evidenciu a zabezpečuje ochranu osobných údajov a informácií uvedených v odseku 1 podľa osobitného predpisu o ochrane osobných údajov⁴⁾ pred zničením, odcudzením, stratou, poškodením, neoprávneným prístupom, zmenou alebo neoprávneným rozširovaním; evidencia registra trestov sa vedie aj elektronickými prostriedkami v Centrálnom informačnom systéme prokuratúry.⁵⁾

(6) Súčasťou registra trestov je aj úschovňa dokumentácie.

(7) V rozsahu potrebnom na plnenie úloh môže generálna prokuratúra požadovať údaje z informačného systému registra fyzických osôb, evidencie pobytu obyvateľov, evidencie občianskych preukazov, evidencie o cestovných dokladoch, evidencie o pobyte cudzincov, z matriky, zo súdu, z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci alebo z iných registrov a evidencií právnických osôb.

(8) Na účely tohto zákona sa citlivou informáciou rozumieju biometrické údaje a informácie o odsúdeniach fyzických osôb spracovávaných podľa tohto zákona a osobitných predpisov.⁶⁾

¹⁾ Čl. 4 bod 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016). § 5 písm. e) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Čl. 22 Európskeho dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach (oznámenie č. 550/1992 Zb.) v znení Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 (oznámenie č. 12/1997 Z. z.).

³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/816 zo 17. apríla 2019, ktorým sa zriaďuje centralizovaný systém na identifikáciu členských štátov, ktoré majú informácie o odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti (ECRIS-TCN), s cieľom doplniť Európsky informačný systém registrov trestov, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1726 (Ú. v. EÚ L 135, 22. 5. 2019) v platnom znení.

⁴⁾ Čl. 10 nariadenia (EÚ) 2016/679.

Tretia časť zákona č. 18/2018 Z. z.

⁵⁾ § 55a zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Čl. 9 ods. 2 písm. g) a čl. 10 Nariadenia (EÚ) 2016/679 v platnom znení.

Čl. 47 až 49 a 111 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31. 10. 2017).

§ 16 ods. 2 písm. g) a § 17 zákona č. 18/2018 Z. z.

Súvisiace ustanovenia:

§ 13, § 21 a § 30

Súvisiace právne predpisy:

Trestný poriadok; Ústava SR; zákon o ochrane osobných údajov; zákon o pobyte cudzincov; zákon o prokuratúre

Súvisiace medzinárodné právne predpisy:

Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach; nariadenie č. 2019/816; nariadenie GDPR; nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry; smernica 2019/884

K § 1

Generálna prokuratúra SR je samostatným ústavným orgánom ochrany práva orgánom práva, ktorej postavenie je upravené aj v Ústave SR, a to v článkoch 149 až 151. Na jej čele stojí generálny prokurátor, pričom v zmysle čl. 151 Ústavy SR podrobnosti o vymenúvaní či odvolávaní prokurátorov, ich právach, povinnostiach, ako aj organizácii samotnej prokuratúry ustanovuje zákon. Týmto blanketovým ustanovením sa má na mysli zákon prokuratúre.

Generálna prokuratúra SR je v zmysle § 40 ods. 1 zákona o prokuratúre „ústredným a najvyšším orgánom prokuratúry nadriadený ostatným orgánom prokuratúry“.

Právomoc Generálnej prokuratúry SR ako najvyššieho a ústredného orgánu prokuratúry vymedzuje § 40 ods. 2 zákona o prokuratúre. V intenciách tohto ustanovenia medzi úlohy generálnej prokuratúry spadajú aj vedenie registru trestov a zabezpečenie ochrany údajov uvedených v registri trestov pred zničením, stratou, poškodením, neoprávneným prístupom.² Register trestov je pritom vnútorne členený na tri oddelenia – oddelenie správnych činností, prevádzky informačného systému registra trestov, mikrofilmovej archivácie a indexácie.

So samotnou povinnosťou vedenia registra trestov zákonodarca generálnej prokuratúre ukladá *inter alia* povinnosti dotýkajúce sa plnenia úloh pri získavaní, zhromažďovaní, spracúvaní a výmene údajov, uschovávaní a poskytovaní informácií vrátane citlivých informácií o:

- osobách právoplatne odsúdených súdmi v trestnom konaní,
- osobách, proti ktorým bolo prokurátormi alebo súdmi právoplatne podmienčne zastavené trestné stíhanie,
- osobách, pri ktorých bol v trestnom konaní schválený zmier a zastavené trestné stíhanie súdom alebo prokurátorom,
- rozhodnutiach alebo opatreniach, ktoré súvisia s právoplatne vydaným odcudzujúcim rozsudkom, ako aj s právoplatným rozhodnutím o podmienčnom zastavení trestného stíhania,
- iných skutočnostiach významných pre trestné konanie, ak tak ustanovuje zákon,
- odsúdeniach a ostatných súvisiacich rozhodnutiach vydaných súdmi iných členských štátov Európskej únie a súdmi iných štátov, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Povinnosť evidencie informácií bytostne prepojených so širokým spektrom rozhodnutí vydaných v trestnom konaní môžeme odvodiť od samotného významu týchto rozhodnutí v trestnom konaní. Rozhodnutia predstavujú najdôležitejšie procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Aj napriek konsenzu, ktorý spočíva vo fundamentálnom význame odcudzujúceho rozsudku, možno konštatovať, že ostatné rozhodnutia, ktoré smerujú k rozhodnutiu vo veci samej, ako aj rozhodnutia, ktorými sa uskutočňuje výkon

² ŠANTA, J. Náčrt histórie právnej úpravy registra trestov: obdobie do roku 1960. In *Magister Officiorum*. 2014, č. 2, s. 15.

meritórneho rozhodnutia, predstavujú základný pilier toho, aby bolo vôbec možné dospieť k vydaniu rozhodnutia vo veci samej, prípadne predstavujú určitý parameter, prostredníctvom ktorého sa hodnotí miera správnosti vykonania rozhodnutia.³ Vydanie rozhodnutia stelesňuje autoritatívny prejav vôle štátneho orgánu, ktorý je charakteristický jeho záväznosťou. Ide o imanentnú súčasť trestného konania, ktoré za každých okolností smeruje k vydaniu konkrétneho rozhodnutia.⁴

Poskytovanie údajov a informácií nie je pritom obmedzené výhradne len na slovenské orgány, ale zahŕňa aj ústredné orgány iných členských štátov Európskej únie a justičné orgány iných krajín, ak to ustanovuje osobitný predpis alebo medzinárodná dohoda, ktorou je Slovenská republika viazaná.⁵ Cieľ poskytovať občanom Európskej únie priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, ktorý zahŕňa voľný pohyb osôb, si taktiež vyžaduje kompletné informácie o odsúdeniach občanov Európskej únie, ktorí sú zároveň aj štátnymi príslušníkmi tretej krajiny.⁶

Primárnym zámerom prijatia nového zákona o registri trestov bola implementácia nariadenia č. 2019/816 a transpozícia smernice 2019/884, pričom pred jej prijatím neboli informácie o občanoch tretích krajín v rámci Európskej únie zbierané tak, ako to bolo v prípade občanov členských štátov. Namiesto toho sa tieto informácie uchovávali len v tom členskom štáte, v ktorom bol vydaný súdny rozsudok. Úplný prehľad o trestnej minulosti občana tretej krajiny bolo preto možné získať iba vtedy, ak sa takéto informácie vyžiadali zo všetkých členských štátov. Takéto široké požiadavky spôsobovali nadmernú administratívnu záťaž pre všetky členské štáty vrátane tých, ktoré o konkrétnom občani tretej krajiny nemali žiadne informácie. V praxi táto záťaž odstrašovala členské štáty od žiadania informácií o občanoch tretích krajín od iných členských štátov, čo výrazne komplikovalo výmenu informácií medzi členskými štátmi a obmedzovalo ich prístup k informáciám z registra trestov iba na informácie, ktoré majú vo svojom vnútroštátnom registri. V dôsledku toho hrozilo, že výmena informácií medzi členskými štátmi bude neefektívna a neúplná.⁷ Na tento účel bol vyvinutý systém, ktorý umožňuje ústrednému orgánu členského štátu rýchlo a efektívne zistiť, ktoré iné členské štáty majú informácie z registra trestov o občani tretieho štátu. Tento systém využíva existujúci rámec ECRIS na zaslanie žiadosti o informácie z registra trestov daných členských štátov v súlade s rámcovým rozhodnutím 2009/315/SVV.⁸

Samotný účel vedenia informácií v registri trestov slúži primárne pre trestné konanie, civilný proces, správny súdny proces alebo správne konanie, ochranu a bezpečnosť štátu a osvedčovanie bezúhonnosti a spoľahlivosti osoby.⁹

Najpočetnejšiu skupinu informácií tvorí prirodzene evidencia o právoplatných odsudzujúcich rozsudkoch súdov v trestnom konaní, ktorá má význam nielen z hľadiska osvedčovania bezúhonnosti a spoľahlivosti osoby, ale v trestnom konaní aj z hľadiska

³ SOLNÁŘ, V. *Československé trestní řízení*. Praha : Orbis, 1963, s. 161.

⁴ JELINEK, J. *Rozhodnutí ve věcech trestních*. Praha : Leges, 2008, s. 1.

⁵ Osobitná časť dôvodovej správy k zákonu o registri trestov, § 1.

⁶ Tamže, s. 5.

⁷ Bod 5 a 6 preambuly smernice 2019/884.

⁸ Osobitná časť dôvodovej správy k zákonu o registri trestov, § 1.

⁹ ŠANTA, J. Nášrt historické právnej úpravy registra trestov: rok 1961 – súčasnosť. In *Magister Officiorum*. 2014, č. 3 – 4, s. 111.

elektronické podanie žiadosti o odpis registra trestov sa primerane vzťahuje § 12 ods. 4 až 16 a § 13.

(5) Žiadosť o odpis registra trestov oprávneného orgánu musí obsahovať okrem údajov uvedených v § 12 ods. 4 aj

- a) číslo konania a presné označenie orgánu, ktorý o odpis registra trestov žiada,
- b) meno a priezvisko určenej osoby podľa odseku 6,
- c) účel, na ktorý sa odpis registra trestov žiada podľa § 1 ods. 3; Slovenská informačná služba a Vojenské spravodajstvo účel neuvádzajú.

(6) O odpis registra trestov môže požiadať a odpis registra trestov môže prevziať len osoba určená oprávneným orgánom, ktorej meno a priezvisko tento orgán vopred písomne oznámi generálnej prokuratúre; táto osoba pred podaním žiadosti overí správnosť údajov uvedených v žiadosti. Oznámenie v listinnej podobe obsahuje aj ustanovenie osobitného predpisu²⁰⁾ oprávňujúce daný orgán podať žiadosť o odpis registra trestov a vzor podpisu určenej osoby a vzor odtlačku pečiatky oprávneného orgánu. Určený zamestnanec generálnej prokuratúry po podaní žiadosti overí oprávnenosť žiadateľa a zákonnosť účelu, na ktorý sa odpis registra trestov žiada.

(7) Oprávnený orgán bezodkladne písomne oznámi generálnej prokuratúre zmenu a zrušenie oprávnenia určenej osoby.

(8) Podávanie žiadosti o odpis registra trestov, ako aj zasielanie odpisu registra trestov oprávneným orgánom sa uskutočňuje aj elektronickými prostriedkami. Pri zasielaní odpisu registra trestov elektronickými prostriedkami sa na odpise registra trestov neuvádza meno a priezvisko osoby určenej oprávneným orgánom, ktorá o odpis registra trestov žiada.

(9) Žiadosť na štátneho príslušníka tretej krajiny podľa odseku 5 sa predkladá spolu s identifikátorom biometrických údajov, ak bol pridelený, a biometrickými údajmi, ak sú k dispozícii.

²⁰⁾ Napríklad zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Súvisiace ustanovenia:

§ 7, § 11, § 12, § 13, § 19, § 21, § 22, § 23 a § 30

Súvisiace právne predpisy:

Trestný poriadok; Trestný zákon; Ústava SR; zákon o e-Governmente; zákon o ochrane osobných údajov; zákon o sociálnoprávnej ochrane detí; ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu; zákon č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe; zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky; zákon č. 500/2022 Z. z. o Vojenskom spravodajstve

Súvisiace medzinárodné právne predpisy:

Charta základných práv Európskej únie; rámcové rozhodnutie Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní; smernica 2019/884

K § 20

V prípade odpisu registra trestov v zmysle § 20 ZOR je delená účinnosť odseku 1 spojená s tým, že s účinnosťou od 1. januára 2026 bude možné poskytovať odpis registra trestov (odhliadnuc od odpisu registra trestov pre vybrané povolania a civilný proces ako druh verejnej listiny) výlučne len na účely trestného konania a na účel obrany a bezpečnosti štátu. V záujme zabezpečenia kontinuity vydávania odpisov registra trestov aj na iné účely, osobitne s ohľadom na účely preukázania bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, ak to ustanovuje osobitný právny predpis, sa zákonodarca rozhodol pre daný model nastavenia.

K odpisu registra trestov pre vybrané povolania a civilný proces pozri komentár k § 19 ZOR.

K pojmom „civilný proces“ a „trestné konanie“ pozri komentár k § 19 ZOR.

V komparácii s aktuálne účinným stavom, kedy sa vydáva odpis registra trestov na účely preukázania bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, pokiaľ to ustanovuje osobitný právny predpis, sa s účinnosťou od 1. januára 2026 obmedzí účel vydávania odpisu registra trestov v zmysle § 20 ZOR len na dve okolnosti. Jednou z nich je vydávanie na účely trestného konania, druhým účelom je obrana a bezpečnosť štátu. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky predstavuje obrana štátu „... *súhrn opatrení, ktorými Slovenská republika zachováva mier, bráni a zabezpečuje svoju zvrchovanosť, územnú celistosť a nedotknuteľnosť hraníc pred napadnutím, a opatrení vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná*“. Na druhej strane v zmysle čl. 1 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu predstavuje „*bezpečnosť stav, v ktorom je zachovávaný mier a bezpečnosť štátu, jeho demokratický poriadok a zvrchovanosť, územná celistosť a nedotknuteľnosť hraníc štátu, základné práva a slobody a v ktorom sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie*“. Hoci sa potom predmetné pojmy v určitom zmysle prekrývajú a smerujú k rovnakým cieľom, ktorými sú „zachovanie mieru, zabezpečenie zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc“, tieto pôsobia skôr komplementárne, keďže obranu štátu skôr možno vnímať ako súbor opatrení na určitom úseku, kým bezpečnosť (resp. bezpečnosť štátu) predstavuje určitý stav. Okrem ďalšieho pre stav bezpečnosti platí, že sú v ňom zachovávané základné práva a slobody a sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie, kým obrana štátu sa na uvedené primárne nevzťahuje.

Zákonodarca ďalej vymedzuje (v zmysle odsekov 2 a 3), ktoré druhy informácií sa uvádzajú v odpise registra trestov, z faktického hľadiska pôjde o všetky údaje a informácie, ktoré sa o osobe v registri trestov vedú. Konkrétne sa uvedú informácie o každom právoplatnom odsúdení súdom Slovenskej republiky (nesporne sem možno zaradiť aj schválenú dohodu o vine a treste), súdom iného členského štátu Európskej únie, ako aj súdom iného štátu, ktorého rozhodnutie bolo uznané súdom Slovenskej republiky (pokiaľ uvedená informácia vyplýva z trestných listov), ďalej informácie o priebehu výkonu trestu a priebehu výkonu ochranného opatrenia, rovnako tak informácie o odsúdeniach, hoci podľa rozhodnutia súdu alebo na základe zákona boli zahladené (k zahladeniu odsúdenia a súvisiacim ustanoveniam pozri komentár k § 19 ZOR). Súčasťou odpisu registra trestov sú aj údaje o právoplatnom rozhodnutí súdu alebo o právoplatnom rozhodnutí prokurátora o podmieňanom zastavení trestného stíhania, právoplatnom rozhodnutí súdu alebo o právoplatnom rozhodnutí prokurátora o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania, právoplatnom

odsúdení občana Slovenskej republiky alebo o právoplatnom odsúdení osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súdom iného štátu, ktoré nebolo uznané súdom Slovenskej republiky, s uvedením, že pre oprávnené orgány (s odkazom na § 21 ods. 2 a § 30 ZOR) toto rozhodnutie nemá právne účinky na území Slovenskej republiky a má len informatívny charakter. Z praktického hľadiska vychádza účinná právna úprava obsahu odpisu registra trestov z doterajšej právnej úpravy.

Rozhodnutie o podmienenom zastavení trestného stíhania, resp. rozhodnutie o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania má svoj právny základ v Trestnom poriadku, pričom ako vyplýva z § 20 ods. 3 písm. a) a b) ZOR, predmetné skutočnosti sú obsahom odpisu registra trestov bez ohľadu na to, či boli prijaté v predsúdnom konaní (ak hovoríme o právoplatnom rozhodnutí prokurátora) alebo v súdnom konaní (ak hovoríme o právoplatnom rozhodnutí súdu; v prípade schválenia zmiery a zastavenia trestného stíhania prichádza uvedený typ rozhodnutia v súdnom konaní do úvahy za splnenia predpísaných podmienok ako na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo *ex cathedra*). Tak v prípade podmieneného zastavenia trestného stíhania (a obvinený sa osvedčil), ako aj v prípade schválenia zmiery a zastavenia trestného stíhania ide o dôvody neprípustnosti trestného stíhania (trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené; musí pritom platiť podmienka, že predmetné rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené), ktoré predstavujú v zmysle § 9 ods. 1 písm. f) TP prekážku rozhodnutej veci (*res iudicata*). Do úvahy zároveň prichádza otázka o tom, či je aj informácia o právoplatnom rozhodnutí o podmienenom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného súčasťou odpisu registra trestov s ohľadom na § 20 ods. 3 ZOR.⁶⁶ Domnievame sa, že nie, keďže zákonodarca, podľa nášho názoru, taxatívne vymedzuje, aké informácie sú súčasťou odpisu registra trestov, zároveň si dovoľme argumentovať aj vymedzením § 7 ods. 1 a 2 ZOR, keďže odposlanie písomnej správy do registra trestov sa v súvislosti s povinnosťou súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni (odsek 1), a prokuratúry, ktorá rozhodovala v prvom stupni, viaže len na už spomenuté právoplatné podmienené zastavenie trestného stíhania a právoplatné rozhodnutie o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania [hoci v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) ZOR zrejme vypadlo spojenie „právoplatnom rozhodnutí“, keďže do registra trestov sa zapisuje až takáto informácia].

Vo vzťahu k § 20 ods. 3 písm. c) ZOR, teda k informácii o právoplatnom odsúdení občana Slovenskej republiky alebo o právoplatnom odsúdení osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súdom iného štátu, ktoré nebolo uznané súdom Slovenskej republiky, s uvedením, že pre oprávnené orgány (s odkazom na § 21 ods. 2 a § 30 ZOR) toto rozhodnutie nemá právne účinky na území Slovenskej republiky a má len informatívny charakter, uvádzame, že problematiku uznania a výkonu tzv. cudzieho rozhodnutia (t. j. rozhodnutia súdu iného štátu v trestnej veci) upravuje § 515 a nasl. TP, pričom platí, že vykonať cudzie rozhodnutie, ktorým sa uložil trest, možno na území Slovenskej republiky, len ak bolo uznané slovenským súdom. Vlastné podmienky uznania sú vymedzené kumulatívnym spôsobom v zmysle § 516 TP. Pokiaľ ide o účinky uznaného cudzieho rozhodnutia, s odkazom na § 519 ods. 1 TP má rovnaké právne účinky ako rozsudok slovenského súdu.

⁶⁶ V zmysle legálneho výkladu sú obsahom odpisu registra trestov aj takéto údaje. Osobitná časť dôvodovej správy k zákonu o registri trestov, § 20.

Uvedený postup (teda uznanie cudzieho rozhodnutia) má veľký význam vo vzťahu k režimu, v akom bude informácia uvedená v odpise registra trestov. Platí totiž, že pokiaľ ide o právoplatné odsúdenie súdom iného štátu,⁶⁷ ktorého rozhodnutie bolo uznané súdom Slovenskej republiky, pôjde o režim § 20 ods. 2 písm. a) ZOR a takáto informácia sa uvádza nielen v odpise registra trestov, ale aj v odpise registra trestov pre vybrané povolania a civilný proces (s odkazom na § 19 ods. 1 ZOR). Ak však hovoríme o právoplatnom odsúdení občana Slovenskej republiky alebo o právoplatnom odsúdení osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súdom iného štátu, ktoré nebolo uznané súdom Slovenskej republiky predpísaným spôsobom, hovoríme o režime § 20 ods. 3 písm. c) ZOR, a teda ide len o informačnú súčasť odpisu registra trestov, keďže predmetné rozhodnutie je cudzím rozhodnutím bez právnych účinkov, a teda má skutočne len informatívny charakter.

V súvislosti s uznaním a zohľadnením cudzieho rozhodnutia je potrebné poukázať aj na § 7b TZ (systematicky v rámci rubriky upravujúcej pôsobnosť Trestného zákona), prostredníctvom ktorého je upravený výkon a zohľadnenie rozhodnutia iného štátu. V samotnej podstate hovoríme o dvoch líniách pôsobenia, v prvom rade (v zmysle odseku 2) je to zohľadnenie právoplatného odsúdenia súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní, ktoré sa na účely trestného konania zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, za predpokladu, že je splnená podmienka obojstrannej trestnosti spáchaného skutku. Uvedené je premietnutím požiadavky vyjadrenej v čl. 3 rámcového rozhodnutia Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní,⁶⁸ v zmysle ktorého „každý členský štát zabezpečí, aby sa v trestnom konaní proti osobe zohľadnili rovnako, ako sa zohľadňujú vnútroštátne odsúdenia, aj predchádzajúce odsúdenia vyhlásené proti tejto osobe za iné skutky v iných členských štátoch, o ktorých získal informácie v súlade s uplatniteľnými nástrojmi vzájomnej právnej pomoci alebo výmeny informácií z registrov trestov, a aby sa im v súlade s vnútroštátnym právom priznali rovnocenné právne účinky ako predchádzajúcim vnútroštátnym odsúdeniam“. Predmetné procesné pravidlá sa pritom uplatňujú tak v predsúdnom, súdnom, ako aj vo vykonávacom konaní. Druhou líniou je režim v zmysle § 7b ods. 1 TZ, pričom rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci možno na území Slovenskej republiky vykonať alebo môže mať iné právne účinky, len ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva alebo zákon.⁶⁹ Predmetné ustanovenie teda už neponíma

⁶⁷ V daných intenciách je zároveň potrebné prihliadať na to, že sa tým nemyslí súd iného členského štátu Európskej únie, a to jednak s ohľadom na výkon a zohľadnenie rozhodnutia iného štátu v podmienkach Európskej únie (s odkazom na § 7b TZ), jednak s ohľadom na to, že uvedené zákonodarca jasne diferencuje s ohľadom na textáciu § 20 ods. 2 písm. a) ZOR „... súdom iného členského štátu Európskej únie, ako aj súdom iného štátu, ktorého rozhodnutie bolo uznané súdom Slovenskej republiky...“.

⁶⁸ SCHWEIZER, L. Komentár k § 7b. In STRÉMY, T., KURILOVSKÁ, L. a kol. *Trestný zákon. Komentár: I. zväzok*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2022, s. 26.

⁶⁹ Takýmito zákonmi, vychádzajúcimi z rámcových rozhodnutí Rady, sú napríklad zákon č. 183/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí o peňažnej sankcii v Európskej únii, zákon č. 533/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia nespojená s odňatím slobody alebo probačné opatrenie na účely dohľadu v Európskej únii, zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii. Predmetný právny rámec možno uplatniť vo vzťahu k tým členským štátom, ktoré do svojho právneho poriadku prevzali súvisiace rámcové rozhodnutia Rady.

právoplatné odsúdenie súdom iného štátu, ale širšie rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci.

Zákon ďalej vymedzuje, že Generálna prokuratúra SR vydá odpis registra trestov len za kumulatívneho splnenia podmienok, že žiadosť o vydanie je podaná oprávneným orgánom a že je spojená so zákonom ustanoveným účelom. V podmienkach aktuálne účinného zákona o registri trestov v podmienkach delenej účinnosti to znamená, s odkazom na prechodné ustanovenia v zmysle § 30 ZOR, že takýmto účelom môže byť civilný proces alebo preukázanie bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, ak to ustanovuje osobitný zákon. S účinnosťou od 1. januára 2026 bude takýmto účelom už len vydanie na účely preukázania bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, ak to ustanovuje osobitný zákon, a na účely civilného procesu (pokiaľ ide o odpis registra trestov pre vybrané povolania a civilný proces), resp. na účely trestného konania alebo obrany a bezpečnosti štátu (pokiaľ ide o odpis registra trestov). Ďalej je vymedzené, že v prípade nespĺnenia stanovených podmienok sa vydá výpis z registra trestov v zmysle § 12 ods. 1 ZOR (samozrejme, za predpokladu, že sú splnené vlastné podmienky pre jeho vydanie).

Použitie odpisu registra trestov v civilnom procese predstavuje vždy zásah do práva na súkromie, a preto dôvodnosť použitia posudzuje v každom prípade súd. Je pritom na uvážení súdu, či pripustí navrhnutý dôkaz výpisom alebo odpisom z registra trestov, alebo či takýto dôkaz vykoná aj bez návrhu (za predpokladu, že procesnoprávny predpis takýto postup umožňuje). Kritériami na použitie takéhoto dôkazu sú legitimita, ktorá je daná účelom konania, a proporcionalita, pričom použitie predmetného druhu dôkazu prichádza do úvahy tak v prípade mimosporového konania (väčšinou), ako aj v prípade sporového konania.⁷⁰ Požiadavka na reflektovanie princípov legitimity a proporcionality potom vyplýva nielen z čl. 13 ods. 4 Ústavy SR (uvedené ustanovenie znie: „*Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.*“), ale aj z Charty základných práv Európskej únie, keďže v zmysle čl. 52 ods. 1 je, okrem iného, uvedené: „*Akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v tejto charte musí byť ustanovené zákonom a rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných.*“ Platí potom, že základné práva môžu byť obmedzené len v prospech ústavne chránených (aprobovaných) hodnôt.⁷¹

Orgánom oprávneným na podanie žiadosti o vydanie odpisu registra trestov je len orgán ustanovený v zmysle § 21 ods. 1 a 2 ZOR (na účely trestného konania a na účely plnenia úloh obrany a bezpečnosti štátu podľa osobitných predpisov), resp. v zmysle prechodného ustanovenia v zmysle § 30 ZOR (na účely civilného procesu a na účely preukázania bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, ak to ustanovuje osobitný zákon).

Na listinné alebo elektronické podanie žiadosti o odpis registra trestov sa primerane vzťahuje § 12 ods. 4 až 16 a § 13 ZOR (k tomu pozri komentár k § 12 a § 13 ZOR).

⁷⁰ Osobitná časť dôvodovej správy k zákonu o registri trestov, § 20.

⁷¹ ČERVÍNEK, Z. Legitimita, proporcionalita a doktrína vyloučených dôvodů. In *Právnik*. 2021, roč. 160, č. 7, s. 491.